

РЕШЕНИЕ

№ 1590

гр. София, 27.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Десислава Ал. Алексиева

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20211100512661 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 14.06.2021 год., постановено по гр.дело №66161/2019 год. по описа на СРС, ГО, 154 с-в, е признато за установено по предявените по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК от „Т.Б.“ ЕАД срещу КР. Д. П. искове с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД, че ответникът дължи на ищеца сумата от **726.49 лв.**, представляваща стойност на предоставени мобилни услуги по договор за мобилни услуги №613793314 от 20.08.2015 год., договор за мобилни услуги №614207849 от 19.10.2015 год., допълнително споразумение към договор за мобилни услуги №010713342 от 23.12.2015 год., договор за мобилни услуги №614881593 от 19.01.2016 год., сертификат за пакетни услуги №614881771 от 19.01.2016 год., договор за мобилни услуги №614881733 от 19.01.2016 год. и допълнително споразумение към него №011756346 от 06.05.2016 год., договор за мобилни услуги №615731086 от 07.06.2016 год., договор за мобилни услуги №615730754 от 07.06.2016 год. и договор да мобилни услуги №615730754 от 07.06.2016 год. и сумата от **1 516.42 лв.**, представляваща незаплатени лизингови вноски по договор за лизинг от 19.10.2015 год., договор за лизинг от 23.12.2015 год., договор за лизинг от 19.01.2016 год., договор за лизинг от 06.05.2016 год., договор за лизинг от 07.06.2016 год., договор за лизинг от 07.06.2016 год. и договор за лизинг от 07.06.2016 год., ведно със законната лихва върху тези суми, считано от 22.03.2019 год. до окончателното им изплащане, за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.дело №16914/2019 год. по описа на СРС, ГО, 154 с-в, като е отхвърлен предявения по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК от „Т.Б.“ ЕАД срещу КР. Д. П. иск с правно

основание чл. 92, ал. 1 ЗЗД за сумата от 592.38 лв., представляваща договорна неустойка и ответникът е осъден да заплати на ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноси в исковото производство в размер на 688.92 лв. и направените разноси в заповедното производство в размер на 357.40 лв.

Срещу решението в частта му, в която са уважени предявените искове за сумата от 1 516.42 лв., е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответника КР. Д. П.. Жалбоподателят поддържа, че неправилно СРС бил приел, че предсрочната изискуемост на лизинговите вноски с ненастъпил падеж по договорите за лизинг не следвало да бъде предшествана от уведомяването на потребителя за това. Този извод противоречал на приетото в т. 18 от Тълкувателно решение № 4/2013 год. на ВКС по тълк.дело № 4/2013 год., ОСГТК, като даденото разрешение трябвало да намери приложение и по отношение на търговски дружества като ищеца. На ответника не бил връчен документ, съдържащ волеизявлението на ищеца за предсрочната изискуемост на лизинговите вноски, респ. покана за доброволно изпълнение. Клаузата на чл. 12, ал. 1, пр. 2 от Общите условия на ищеца била неравноправна, поради което и нищожна. Същата не съдържала и достатъчно ясни критерии за тежестта на договорното неизпълнение, при което кредиторът имал правото да обяви предсрочната изискуемост на лизинговите вноски. На практика дългът бил обявен за предсрочно изискуемо само заради една вноска. Неправилно СРС бил приел също така, че до приключване на съдебното дирене бил настъпил падежът и на последните вноски по договорите за лизинг, а ответникът не бил върнал лизинговите вещи на ищеца. С обявяването на предсрочната изискуемост ищецът сам бил променил едностранно условията на договорите за лизинг и нямало основание да се позовава на първоначалните условия. Нямало как ответникът да започне погасяване на дълга съгласно уговорените в договорите падежи, след като ищецът не искал това. Лизинговите вещи не били върнати, тъй като ищецът не бил поискал връщането им. Ето защо моли решението на СРС да бъде отменено в обжалваната му част, а исковете – отхвърлени. Претендира и присъждането на направените разноси по делото.

Ответникът по жалбата „Т.Б.“ ЕАД счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено в обжалваната му част. Поддържа, че обосновано първоинстанционният съд бил приел за установено съществуването на твърдените облигационни отношения между страните, както и наличието на неизпълнени задължения от страна на ответника. Видно било от представените по делото договори за лизинг, чийто предмет били мобилни устройства, че същите били сключени при условията на глава Двадесет и трета от Търговския закон /ТЗ/ и приложими Общи условия с идентично съдържание, които при сключването на всеки един от договорите били предоставени на ответника и последният бил изразил съгласие в тях. Съществено условие на договора за оперативен лизинг и основно задължение на лизингодателя, съгласно чл. 344 ТЗ, било да предостави за ползване на насрещната страна лизинговата вещ, като последното с оглед приложените доказателства следвало да се счете за доказано за всички устройства. С подписването на процесните договори за лизинг ответникът бил декларирал обстоятелството, че съответните вещи са му

били предадени в необходимите вид и качество, с прилежащите им аксесоари и документи, годни за употреба, изрядно функциониращи и съответстващи напълно на договорените технически характеристики – чл. 4 от договорите. Ответникът обаче не бил изпълнил насрещните си задължения по договорите да престира на лизингодателя месечни лизингови вноски, уговорени подробно във всеки от индивидуалните договори за лизинг, съобразно нормата на чл. 345 ТЗ, включително не бил върнал лизинговите вещи на лизингодателя след преустановяване заплащането на лизинговите вноски, а дори и след изтичането срока на всеки един от сключените договори за лизинг. Текущите незаплатени от лизингополучателя вноски във фактура №7252035378 от 01.02.2017 год., с настъпил падеж на 16.02.2017 год., фактура №7253361608 от 01.03.2017 год., с настъпил падеж на 16.03.2017 год. и фактура №7254772675 от 01.04.2017 год., с настъпил падеж на 16.04.2017 год., били начислени при условията на чл. 3, ал. 2 от договорите за лизинг. Следователно ответникът бил изпаднал в забава спрямо ищеца досежно изпълнението на задълженията си по договорите за лизинг. Според чл. 12, ал. 1 от Общите условия към договорите за лизинг, при неизпълнение от страна на лизингополучателя на задължение по съответния договор, лизингодателят имал право да получи оставащите месечни вноски като предсрочно изискуеми, дължими и платими, като ал. 2 на същата клауза в допълнение предвиждала възникване на това право и в случай на предсрочно прекратяване на договора за мобилни услуги между страните, към който бил сключен договора за лизинг. При условията на чл. 12 от Общите условия към договорите за лизинг във фактура № 7256100428 от 01.05.2017 год. били начислени предсрочно изискуеми лизингови вноски за мобилните устройства предоставени съгласно процесиите договори за лизинг. Следвало да се има предвид, че обявяването на предсрочната изискуемост на остатъка от цените на лизинговите вещи не било обвързано с разваляне на договорите за лизинг и не било довело до никакви допълнителни неблагоприятни последици за лизингополучателя, тъй като в този случай задължението му възлизало на сбора от лизинговите вноски, дължими до изтичането на договорите, още повече, че лизингодателят, в качеството му на собственик, на практика бил лишен от вещното си право върху вещите вследствие на невръщането им от страна на ответника, който бил останал държател на същите, без да ги плати. С изплащането на предсрочно изискуемите лизингови вноски за устройствата, предоставени с договорите за лизинг, не се стигало до неравномерно размятане на блага между страните по сделките, а лизингодателят получавал единствено остатъка от неизплатените цени на устройствата, от които бил лишен, вследствие на неправомерното поведение на лизингополучателя. Доколкото по делото нямало данни устройствата да са върнати или лизинговата им цена – платена, както и да са били предприемани действия по разваляне на договорите за лизинг /на основание чл. 10 от Общите условия/, включително от лизингополучателя, то договорите били запазили първоначално уговорения в тях срокове на действие. Разясненията по т. 18 от Тълкувателно решение № 4/2013 год. на ВКС по тълк.дело № 4/2013 год., ОСГТК, не намирали приложение в случая, тъй като се отнасяли до специфична хипотеза – чл. 60 ЗКИ. Освен това в случая ищецът бил изпълнил надлежно задължението си да уведоми ответника за обявената предсрочна изискуемост на оставащите до края на всеки един договор за

лизинг лизингови вноски – чрез фактура №7256100428 от 01.05.2017 год. и покана за доброволно изпълнение. Следвало да се има предвид и клаузата на чл. 26 от Общите условия, според която неполучаването на фактурата не освобождавало потребителя от задължението му за заплащане на дължимите суми. С уговорката за предсрочна изискуемост ответникът изгубвал преимуществото на срока, като последиците следвало да са аналогични на изгубването на това преимущество по силата на настъпване на законовите предпоставки, предвидени в чл. 71 ЗЗД. Изискуемостта на задължението в резултат на изгубването на преимуществото на срока предоставяло възможност на кредитора да иска изпълнение на задължението във вида и размера, който то би имало, ако срокът бил изтекъл. Предсрочната изискуемост била санкция за неизправността на длъжника, поради което последиците следва да включват пълно и точно изпълнение на задължението, във вида в който то би съществувало и би се дължало и при настъпване на уговорения падеж, като следвало да се приеме, че тази санкция не включвала възникването на допълнителни задължения с характер на обезщетения. Отделно от това правилно СРС бил приел, че е настъпил падежа на всяка една от лизинговите вноски по сключените договори за лизинг до края на съдебното дирене, поради което и същите са изискуеми. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявени са за разглеждане по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК искове с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. с чл. 435, ал. 1 ТЗ вр. с чл. 232, ал. 2 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната част. Не е допуснато и нарушение на императивни материални норми.

Решението е и правилно, като на основание чл. 272 от ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Безспорно е във въззивното производство, че между страните са възникнали валидни облигационни правоотношения по договор за лизинг от 19.10.2015 год., договор за лизинг от 23.12.2015 год., договор за лизинг от 19.01.2016 год., договор за лизинг от 06.05.2016 год., три договора за лизинг от 07.06.2016 год., с предмет мобилни устройства, при уговорена лизингова цена, платима на 23 месечни лизингови вноски /по всеки от договорите/, съобразно погасителен план, обективиран в договорите, сключени при Общи условия на ищеца по договор за лизинг за предоставяне на преносим компютър, 3G CONNECT CENTER, телефонен апарат или друго устройство /които са връчени на ответника/.

Не се спори също така, че мобилните устройства са били предадени на ответника /виж и чл. 4 от всеки от договорите за лизинг/.

В т. 12, ал. 1 от Общите условия на ищеца по договор за лизинг за предоставяне на преносим компютър, 3G CONNECT CENTER, телефонен апарат или друго устройство, е предвидено, че в случай на неизпълнение на задължение за плащане от страна на лизингополучателя, лизингодателят има право: 1/ с писмено уведомление до лизингополучателя да се откаже едностранно от изпълнение на задълженията си по договора и Общите условия и/или 2/ да обяви месечните вноски за предсрочно изискуеми, както и всички други суми, посочени в договора за лизинг, дължими и платими и/или 3/ да поиска връщане на устройството и да удовлетвори вземането си и чрез продажба, прехвърляне или последващо отдаване на лизинг на устройството и/или 4/ да удовлетвори принудително вземането си от предоставения като обезпечение запис на заповед.

В контекста на изложеното въззивният съд приема, че по силата на сключените между страните договори за лизинг за ответника е възникнало задължението да заплаща месечни лизингови вноски. Ищецът не е претендирал, че този договор е бил развален или прекратен, а се е позовал на осъществяването на фактическия състав за настъпване на предсрочна изискуемост на месечните лизингови вноски, предвиден в клаузата на чл. 12, ал. 1, предл. 2 от Общите условия на ищеца по договор за лизинг за предоставяне на преносим компютър, 3G CONNECT CENTER, телефонен апарат или друго устройство, като не е изложил твърдения, че е поискал връщането на мобилните устройства.

Доколкото ответникът нито твърди, нито установява, че ползването на лизинговите вещи му е било отнето, респ. че е върнал същите на ищеца /напротив във въззивната жалба е обективизирано признанието му, че вещите не са върнати на ищеца, което следва да се приеме, че отговаря на истината – чл. 175 ГПК/, то въззивният съд приема, че през исковия период договорът е продължил да действа. При липсата на доказателства за заплащане на дължимите лизинговите вноски, чиито падежи несъмнено са били настъпили към момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.дело №16914/2019 год. по описа на СРС, ГО, 154 с-в – 22.03.2019 год., то законосъобразно първоинстанционният съд е приел, че релевираните претенции по чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. с чл. 435, ал. 1 ТЗ вр. с чл. 232, ал. 2 ЗЗД се явяват основателни в претендирания общ размер от 1 516.42 лв. /виж и заключението на вещото лице по съдебно-счетоводната експертиза, което при преценката му по реда на чл. 202 ГПК подлежи на кредитиране/, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане – чл. 422, ал. 1 ГПК.

Във връзка с оплакванията във въззивната жалба следва да бъде посочено, че процесните вземания произтичат от договори за лизинг, в които са били определени размерите и падежите на лизинговите вноски. Липсата на точно изпълнение, съобразно договореното по погасителните планове, обективизирани в договорите, следва да бъде съобразено в рамките на производството по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, дори и да не са настъпили последиците на

предсрочната изискуемост на цялото задължение по договорите за лизинг. Длъжникът /ответникът/ дължи изпълнение за тази част от дълга, по отношение на която е настъпил падежът, договорен между страните. Позоваването на предсрочната изискуемост /която е подвид на изискуемостта/ не е определящо за основанието на претенцията, предявена по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК. Следователно искът не може да бъде отхвърлен при безспорно установено неизпълнение на вземане, чиито падеж е настъпил – виж и задължителните за съдилищата разяснения по т. 1 от Тълкувателно решение № 8/2017 год. на ВКС по тълк.дело № 8/2017 год., ОСГТК.

Ето защо въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, а решението на СРС – потвърдено в обжалваната му част, като правилно.

По отношение на разноските:

При този изход на спора жалбоподателят няма право на разноски.

Тъй като по делото липсват данни ответникът по жалбата /ищецът/ да е направил реално разноски във въззивното производство, СГС счита, че няма основание за ангажиране на отговорността на жалбоподателя /ответника/ по реда на чл. 78, ал. 1 ГПК.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящето решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 14.06.2021 год., постановено по гр.дело №66161/2019 год. по описа на СРС, ГО, 154 с-в, в обжалваната му част.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____